

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Základní škola a mateřská škola Libchavy
Název a číslo projektu	EU peníze pro ZŠ Libchavy CZ.1.07/1.4.00/21.3403
Číslo a název klíčové aktivity	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Název materiálu:	Afrika – obyvatelstvo
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_1_3
Autor:	Mgr. Petr Kulhavý
Datum vytvoření:	10. 8. 2012
Vyučovací předmět:	Zeměpis
Ročník:	7.
Vzdělávací oblast:	Člověk a příroda
Vzdělávací obor:	Zeměpis
Tematický okruh:	Regiony světa
Téma:	Afrika – obyvatelstvo
Druh učebního materiálu:	Didaktický test
Potřebný čas pro výuku DUM:	20-25 min
Anotace / Metodický list:	<p><i>Test má prvotně sloužit k zjištění úrovně znalostí a dovedností žáků z učiva Afrika – obyvatelstvo, z tematického okruhu Regiony světa. Zjišťuje schopnost žáků pracovat se základním zdrojem geografických dat, atlasem a případně také dovednost vyhledávat, třídit a použít informace získané v dalších zdrojích (geografické tabulky, internet, encyklopedie).</i></p> <p><i>Lze jej také použít pro skupinovou či individuální práci žáků v rámci seznamování s daným tématem. Může pak sloužit jako motivace k učení, nebo jako vstupní informace k danému tématu. Součástí materiálu je správné řešení testu.</i></p>

Jméno: _____

Počet bodů: _____

Hodnocení: _____

Úloha č. 1

Vyber, kolik má v současné chvíli Afrika států.

- 14
- 54
- 4
- 34
- 24
- 104

Úloha č. 2

K uvedeným státům přiřaď počet jejich obyvatel.

☐ Jihoafrická republika	☐ A 50 milionů
☐ Egypt	☐ B 82 milionů
☐ Lesotho	☐ C 20 milionů
☐ Nigérie	☐ D 170 milionů
☐ Madagaskar	☐ E 2 miliony

Úloha č. 3

Rozhodni, zda jsou následující tvrzení pravdivá.

- Ano Ne Afrika má ze všech kontinentů nejnižší gramotnost obyvatel.
- Ano Ne Afrika má více obyvatel než Evropa.
- Ano Ne Afrika má v současné chvíli již více než 1 miliardu obyvatel.
- Ano Ne Africkou zemí s největším počtem obyvatel je Egypt.
- Ano Ne Počet obyvatel Afriky se pomalu snižuje.

Úloha č. 4

Vyber charakteristiku, ve které obyvatelstvo Afriky **nevykazuje** nejvyšší hodnotu v porovnání s populacemi na ostatních světadílech:

- urbanizace – podíl obyvatel žijících ve městech
- podíl negramotného obyvatelstva v populaci
- přirozený přírůstek
- podíl obyvatelstva nakaženého virem HIV

Úloha č. 5

V Jihoafrické republice byl od roku 1948 do roku 1990 oficiální státní politikou tzv. apartheid. Co bylo jedním z projevů této státní politiky?

- Černocho nesměl nastoupit do autobusu pro bílé, mohl cestovat jen v autobusu pro černé.
- Černošské děti nesměly chodit do jakýchkoliv škol.
- Černocho měl stejná práva jako běloch.
- Černocho nedostával žádný plat, byl majetkem bělocha.

Úloha č. 6

Vyber tu trojici, která obsahuje státy, ve kterých převládá muslimské obyvatelstvo.

- Namibie-Botswana-Jihoafrická republika
- Súdán-Kongo-Zair
- Alžírsko-Libye-Egypt
- Mosambik-Madagaskar-Zimbabwe

Úloha č. 7

Jsou následující tvrzení pravdivá?

ADOPCE AFRICKÝCH DĚTÍ – PROJEKT POMOCI NA DÁLKU

Cíl projektu

Jde o pomoc dětem, které se nacházejí v podmínkách úplné chudoby. Cílem je především zprostředkovat přístup ke vzdělání. Děti, jejichž rodiče nebo opatrovníci si nemohou dovolit hradit školné a výdaje spojené s výukou, nadále žijí se svojí rodinou v Africe, ale „adoptivní rodič“ z Evropy – což může být jednotlivec, skupina lidí, rodina, škola, organizace nebo firma – mu hradí školné, všechny učební pomůcky a povinnou školní uniformu. Zasláním finanční částky na tyto výdaje mu tak pomůže dosáhnout alespoň minima životních podmínek, jaké mají ostatní děti jinde ve světě. Peníze se neposílají rodině dítěte, ale přímo škole nebo našim organizátorům v místě, kteří dětem nakoupí vše potřebné, zařídí zápis do nevhodnější školy v okolí, zaplatí za něj školné a spolupracují s rodinou dítěte. „Adoptivní rodina“ je pak pravidelně informována o tom, jak si dítě vede ve škole, mohou si vyměňovat fotografie, dopisovat si. Je možné i poslat dítěti menší dárek a v rámci možností ho případně i navštívit. Minimální období, na které je dítě možno adoptovat, je 12 měsíců.

Adopce afrických dětí – projekt pomoci na dálku je mnohem víc než jen jednoduchá ekonomická výpomoc, neboť vytváří pouto solidarity, porozumění a vzájemné náklonnosti mezi různými národy a různými kulturami.

(podle <<www.humanistinarovinu.cz/adopce>>)

- Ano Ne Cílem projektu je zprostředkovat dítěti přístup ke vzdělání.
- Ano Ne Peníze zaslání „adoptovanému dítěti“ obdrží jeho rodina, která zařídí nákup školních pomůcek.
- Ano Ne „Adoptivní rodina“ dítě převezde do České republiky, kde začne chodit do školy.

Úloha č. 8

Vyber, jakým jazykem se nejvíc hovoří v severní Africe.

- arabština
- němčina
- španělština
- angličtina
- perština
- francouzština

Úloha č. 9

Vyber, které z uvedených etnik či kmenů nejsou původem z Afriky.

- Pygmejové
- Berbeři
- Křováci
- Mursiové
- Aboriginové

Úloha č. 10

Střední délka života se v mnoha afrických zemích pohybuje kolem pouhých 40 let. Příčinou je nedostatečná a nevyvážená strava, nedostupnost pitné vody, nízká dostupnost zdravotnické péče, občanské války. Jedna z významných příčin úmrtí zde uvedena není. Vyber ji.

- autonehody
- špatné podnebí
- infarkty
- virus HIV

Úloha č. 11

Ke které lidské rase náležejí Arabové?

- Neřadí se k žádné rase, jsou to mulati.
- Neřadí se k žádné rase, jsou to míšenci europoidní a mongoloidní rasy.
- K mongoloidní rase.
- K europoidní rase.

Úloha č. 12

Které výrazy souvisejí s islámem?

- mešita, korán, Muhammad
- synagoga, Starý zákon, Jahve
- kasty, sansára, Šiva
- chrám, nirvána, Buddha

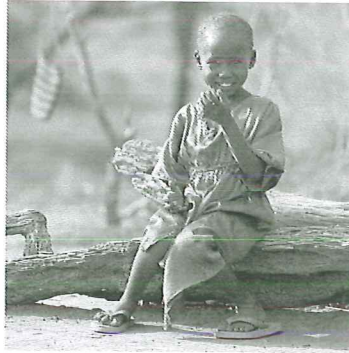
Úloha č. 13

Severní část Afriky obývají především Arabové. Přiřaď k arabským slovům jejich správný význam:

- ramadán
 - hidžáb
 - kebab
 - fez
- A** Je 9. měsíc islámského kalendáře. Během něj by měli muslimové držet půst od úsvitu do soumraku. Výjimkou jsou těhotné ženy, děti, nemocní a staří lidé. V noci mohou muslimové jíst dle libosti.
 - B** Je tradiční muslimský pokrm, jehož základem je jehněčí nebo hovězí maso.
 - C** Je tradiční pokrývka hlavy nošená především muslimy. Mužský má černý nebo modrý střípce. Ženský je zdobenější, často zdobený zlatem a perlami.
 - D** Je rouška, která zakrývá především vlasy a krk muslimských žen.

Úloha č. 14

Které typické znaky odlišují negroidní rasu od ostatních ras?

- tmavá pleť, malý vzrůst, rovné hnědé až černé vlasy
- tmavá pleť, hnědé až černé kadeřavé či kudrnaté vlasy
- tmavá pleť, velký nos, světlé vlasy
- tmavá pleť, velké oči, bílé zuby, malý nos

Úloha č. 15

Jednou z příčin špatné kvality života afrického obyvatelstva jsou nepříznivé přírodní podmínky. Jednou z člověku nepříznivých složek afrického životního prostředí je přítomnost řady škůdců. Přiřaď k následujícím škůdcům negativní jevy, které způsobují:

- komár Anopheles
 - moucha tse-tse
 - saranče stěhovavá
 - virus HIV
- A** likvidace úrody a následný hladomor
 - B** spavá nemoc
 - C** onemocnění AIDS
 - D** ebola
 - E** malárie

Správné řešení testu Afrika - obyvatelstvo:

OTÁZKA	SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ
1	54
2	A-JAR, B-Egypt, C-Madagaskar, D-Nigérie, E-Lesotho
3	Ano-Ano-Ano-Ne-Ne
4	urbanizace
5	černošské děti nesměly chodit do jakýchkoliv škol
6	Alžírsko-Libye-Egypt
7	Ano-Ne-Ne
8	arabština
9	Aboriginové
10	virus HIV
11	k europoidní rase
12	mešita, korán, Muhammad
13	A – ramadán, B – kebab, C – fez, D - hidžáb
14	tmavá pleť, hnědé až černé kadeřavé či kudrnaté vlasy
15	A-saranče stěhovavé, B-moucha tse-tse, C-virus HIV, E-komár Anopheles

Pozn. autora:

- hodnocení testu je plně v kompetenci pedagoga, který se jej rozhodne využít – lze hodnotit jak způsobem za správnou odpověď 1 bod, tak také tak, že každé otázce je stanovena jiná bodová hodnota
- test byl tvořen s představou, že jeho řešitelé, tedy žáci, mají po celou dobu k dispozici školní atlas (Školní atlas světa – Kartografie 2004), případně libovolné geografické tabulky či přístup k internetu – v takovém případě není jeho obtížnost nijak vysoká – případným odejmutím atlasu, nebo poskytnutím atlasu na pouze určitý časový úsek, se obtížnost samozřejmě výrazně zvýší
- při ověřování tohoto výukového materiálu se jako optimální čas na vypracování jevil jako 25 minut – faktem samozřejmě je, že nejlepší žáci byli s testem hotovi dříve (nejlepší po cca 15 minutách) a žáci slabí v uvedené dobu ještě hotovo neměli
- v některých otázkách se vyskytuje distraktor, tedy odpověď, která je vždy chybná, ten slouží ke zvýšení obtížnosti dané otázky

Použité zdroje:

otázky č. 1, 2, 6, 8, 9, 10 – autorské

otázky č. 3, 4, 5, 7, 11, 12, 13, 14, 15 – databáze úloh programu FlexiTestautor-1.0.7., nakladatelství Fraus
Využití obsahu testových úloh pro tvorbu digitálních učebních materiálů je plně v souladu s licenčním ujednáním o použití softwaru FlexiTestautor a FlexiÚlohy.